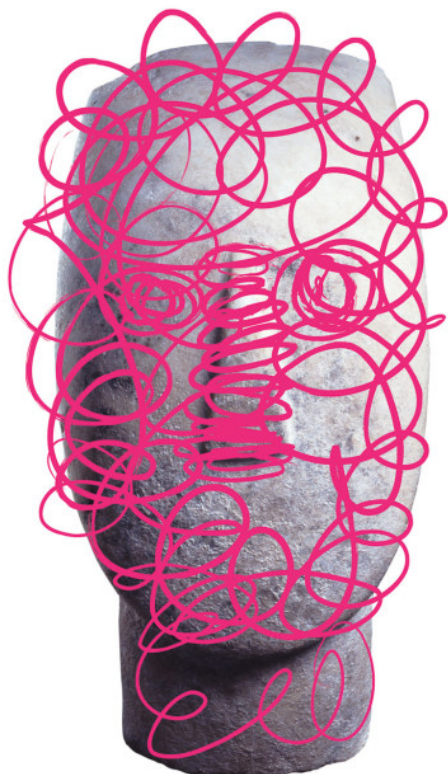


«5000 ζωγραφιές, ένα κυκλαδικό κεφάλι» (Κατερίνα Χουζούρη)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)



Μία εξαιρετική ιδέα είχε φέτος το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης. Διοργάνωσε έναν διαγωνισμό παιδικής ζωγραφικής, ζητώντας από τα παιδιά να συνδράμουν με τα έργα τους, στη δημιουργία της αφίσας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης. Αυτό που ζητήθηκε από τους μικρούς ζωγράφους, ήταν να εμπνευστούν από ένα «κυκλαδικό κεφάλι», δηλαδή ένα μαρμάρινο κεφάλι ενός κυκλαδικού ειδωλίου (2800-2300 π.Χ.). Πέντε χιλιάδες ζωγραφιές συγκεντρώθηκαν από ισάριθμα παιδιά που έλαβαν μέρος στο διαγωνισμό. Τα έργα τους εκτίθενται στο Μουσείο και λόγω της μεγάλης επισκεψιμότητας, δόθηκε παράταση στην έκθεση μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου.



5000 ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ 1 ΚΥΚΛΑΔΙΚΟ ΚΕΦΑΛΙ

Η αφίσα του διαγωνισμού

Ποια είναι όμως η ιστορία των κυκλαδικών ειδωλίων;

«Τα ειδώλια αποτελούν τη σημαντικότερη δημιουργία της κυκλαδικής μαρμαρογλυπτικής. Στην πλειονότητά τους απεικονίζουν γυμνές γυναικείες μορφές με διπλωμένα χέρια πάνω από την κοιλιά (το αριστερό κατά κανόνα πάνω από το δεξί), ελαφρώς λυγισμένα γόνατα και το κεφάλι ελαφρώς ανασηκωμένο προς τα πίσω. Ο τύπος αυτός αποκαλείται από τους ειδικούς «κανονικός», επειδή συνιστά τον κατεξοχήν τύπο ειδωλίων της περιόδου ακμής της κυκλαδικής τέχνης (Πρωτοκυκλαδική ΙΙΙ, περίοδος 2800-2300 π.Χ.).

Στον «κανονικό» τύπο εντάσσονται διάφορες παραλλαγές, που έχουν πάρει τις ονομασίες τους από τα τοπωνύμια των θέσεων όπου βρέθηκαν για πρώτη φορά (Κάψαλα, Σπεδός, Δωκαθίσματα, Χαλανδριανή, Κουμάσα) και που διαφέρουν μεταξύ

τους μόνο ως προς τον τρόπο απόδοσης συγκεκριμένων λεπτομερειών. Τα «κανονικά» ειδώλια ποικίλλουν από μικροσκοπικά παραδείγματα ύψους λίγων μόλις εκατοστών μέχρι γλυπτά σχεδόν φυσικού μεγέθους. Τα περισσότερα, πάντως, δεν ξεπερνούν τα 40 εκ. σε ύψος.



Η αφίσα με τα έργα που διακρίθηκαν

Κάποια πρώιμα ειδώλια, που δεν παρουσιάζουν τα παραπάνω στοιχεία σε πλήρη εξέλιξη αποκαλούνται «προ-κανονικά» ενώ υπάρχουν δύο ακόμα τύποι της Πρωτοκυκλαδικής I περιόδου που έχουν πάρει τις ονομασίες του από τα νεκροταφεία όπου εντοπίστηκαν για πρώτη φορά (Πλαστηράς, Λούρος): στον τύπο Πλαστηρά η ανθρώπινη μορφή αποδίδεται με έντονα φυσιοκρατικό τρόπο που θυμίζει νεολιθικά ειδώλια ενώ στον τύπο Λούρου επικρατεί μεγαλύτερη σχηματοποίηση. Αντίθετα, μια σειρά ύστερων ειδωλίων στα οποία παρατηρείται ένας εκφυλισμός των αυστηρών καλλιτεχνικών συμβάσεων της Πρωτοκυκλαδικής I περιόδου (κυρίως ως προς τη στάση των πήξεων αλλά και ως προς το συνολικό τρόπο απόδοσης της μορφής) αποκαλούνται «μετα-κανονικά».



«5000 ζωγραφιές, ένα κυκλαδικό κεφάλι»

Εκτός από αυτήν την κατηγορία ειδωλίων υπάρχουν και αρκετά παραδείγματα που απεικονίζουν τη γυναικεία μορφή με τρόπο εξαιρετικά σχηματικό. Ο πιο γνωστός τύπος είναι τα «βιολόσχημα» ειδώλια της Πρωτοκυκλαδικής I περιόδου, που ονομάστηκαν έτσι επειδή το σχήμα τους θυμίζει βιολί. Είναι κατά κανόνα μικρού μεγέθους και σπάνια ξεπερνούν τα 15-20 εκ. ύψος. Σχηματικά ειδώλια κατασκευάζονταν και κατά την Πρωτοκυκλαδική III περίοδο, είχαν όμως διαφορετικό σχήμα[1]».

Τα παιδιά που συμμετείχαν στο διαγωνισμό, ξεδίπλωσαν τη φαντασία τους και εκφράστηκαν με δημιουργικούς τρόπους. Χρησιμοποίησαν κολάζ, ζωγραφική και άλλες τεχνικές, δημιουργώντας πέντε χιλιάδες πολύχρωμα «κυκλαδικά κεφάλια» με γυαλιά, μουστάκια, νότες, φτερά, εφημερίδες, σκακιέρες, πειρατές, σημαίες

κ.λ.π.



«5000 ζωγραφιές, ένα κυκλαδικό κεφάλι»

Τριάντα ήταν οι νικητές του διαγωνισμού, καθώς τριάντα είναι και τα χρόνια του Μουσείου που συμπληρώνονται το 2016. Οι μαθητές που διακρίθηκαν, είδαν τα έργα τους να πρωταγωνιστούν στη φετινή αφίσα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Μουσείου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο διαγωνισμό συμμετείχαν μαθητές από την ομογένεια του εξωτερικού, από περιοχές από όλη την Ελλάδα, αλλά και από φορείς όπως η ΕΛΕΠΑΠ Αθηνών, το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Κωφών και Βαρήκων Πεύκης-Λυκόβρυσης, κ.ά.

Κατερίνα Χουζούρη

[1]

<http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=resource&cresrc=141&cnode=40>